

باسمه تعالی عظم شأنه

بررسی بازار جهانی صنعت خودرو؛ حال و آینده

گرد آوری و تدوین :

رضا بنی اسد

<http://www.baniasad.ir>

دی ماه ۸۴

خلاصه

ارزش بازار جهانی خودرو در سال ۲۰۰۳ از ۲/۳ درصد رشد برخوردار بود که در این سال ارزش این بازار به ۱/۲ تریلیون دلار رسید. پیش بینی می شود که تا سال ۲۰۰۸ ارزش بازار جهانی خودرو به ۱/۱۸ تریلیون دلار برسد که نسبت به سال ۲۰۰۳ از ۱۶/۶ درصد رشد برخوردار خواهد بود. حجم بازار جهانی خودرو در سال ۲۰۰۳ از ۲/۳ درصد رشد برخوردار بود که در این سال حجم خودروها بالغ بر ۵۸/۳۶ میلیون واحد گردید. پیش بینی می شود که تا سال ۲۰۰۸ حجم این بازار به ۶۰/۸۷ میلیون واحد برسد که نسبت به سال ۲۰۰۳ از ۴/۳ درصد رشد برخوردار خواهد بود. بازار اروپا بزرگترین بازار جهانی خودرو را تشکیل می دهد. که ۳۳/۳ درصد از خودروهای تولیدی در این بازار تولید می شوند. شرکت جنرال موتورز بیشترین سهم بازار این صنعت را به خود اختصاص داده است بطوریکه ۱۷/۷ درصد ارزش بازار متعلق به این شرکت است.

۱- بررسی بازار جهانی خودرو

۱-۱- صنعت تولید خودرو

همانطور که در این مقاله بررسی می گردد، شامل فروش جهانی همه ی خودروهای سواری جدید و کامیون های سبک (ون) می باشد موتور سیکلت ها و کامیون های سنگین (با حجم بیش از ۳/۵ تن) در این تحلیل مد نظر ما نمی باشند ارزش بازار^۱ با استفاده از فهرست بهای تولیدکنندگان ارزیابی می شود و حجم بازار^۲ صنعت خودرو بر حسب تعداد واحدهای فروش رفته محاسبه می شوند هرگونه تغییرات در نرخ ارز که در این مقاله مورد استفاده می باشند براساس متوسط نرخ ارز ثابت سال ۲۰۰۳ محاسبه شده اند.

۱-۲- حوزه های تحقیق

باوجود رشد ثابت در حجم بازار صنعت جهانی خودرو، شرایط اقتصادی اخیر باعث شده است که نرخ رشد ارزش بازار در بازار جهانی خودرو به زیر یک درصد کاهش یابد. اما پس از مدتی در سال ۲۰۰۳ ارزش و حجم بازار این صنعت مجدداً به رشد صعودی خویش ادامه داد. در سال ۲۰۰۳ سودآوری صنعت خودرو در آمریکا و سایر نقاط جهان از جایگاه ضعیفی برخوردار بود. در بازار صنعت خودرو جنرال موتورز رهبر بازار است و در مقایسه با نزدیکترین رقیب خود، یعنی فورد، از جایگاه بهتری برخوردار است نوسانات نرخ ارز یکی از مهمترین عوامل تغییر در فضای رقابتی سال ۲۰۰۴ در این صنعت بشمار می آیند.

۱-۳- تحلیل بازار

^۱ -market value

^۲ -market Volume

صنعت تولیدی خودرو^۳ فروش انواع خودروهای سواری کامیون های سبک خودروهای سواری اسپرت و همچنین وسایل نقلیه سبک تجاری را شامل می گردد. خودرو یکی از محصولات مطلوب مشتریان بشمار می آید و بعنوان یکی از لوازم ضروری زندگی درآمده است. در حال حاضر در بعضی از بازارها بیشتر خانواده ها دارای دو یا چند خودرو سواری می باشند.

در آمریکا، مشوق ها یکی از عوامل مهم بازار خودرو به شمار می آیند، بطوریکه حجم بازار با وجود کاهش از سال ۲۰۰۱، بدلیل وجود مشوق ها متوقف نشده است.

تقویت اقتصاد در آمریکا باعث کاهش فشار بر روی قیمتتها خواهد شد، اما با وجود سطوح بالای رقابت در بین بازیگران عمده صنعت، قیمتتها به هیچ وجه بصورت صعودی رشد نخواهند کرد، هرچند که آینده اقتصادی درخشان بوده و پیش بینی ها حاکی از تقویت اقتصادی باشند.

در سال ۲۰۰۳ سودآوری صنعت خودر در آمریکا و سایر نقاط جهان از جایگاه ضعیفی برخوردار بود. در مطالعه ی جهانی که بوسیله شرکت KPMG^۴ صورت پذیرفته نشان داده شد که مدیران اجرایی صنعت خودرو معتقد بودند که سال ۲۰۰۳ در طول ۵ سال گذشته، بدترین سال در سودآوری صنعت خودرو بوده است، واکثر آنها ادعا کردند که بازار خودرو در یک جا متمرکز شده است و انتظار می رود که بیشترین درصد سودآوری تا سال ۲۰۰۶ برای صنعت خودرو اتفاق بیفتد.

رشد بازار در منطقه آسیا-اقیانوس آرام از شدت قابل توجهی برخوردار است. (حتی در زمانی که بازار ژاپن نیز مدنظر قرار گیرد).

از لحاظ حجم بازار، عمدتاً منطقه آسیا-اقیانوس آرام در سال ۲۰۰۳ نسبت به ۵ سال گذشته (در مقایسه با آمریکا و اروپا که کاهش کمی در سود خالص داشته اند) از رشد ۲۰ درصدی برخوردار بوده است.

بهرحال ترس از مزاد ظرفیت در این صنعت وجود دارد بویژه در چین که هیچگونه ضمانتی برای اینکه تقاضا هم متناسب با عرضه رشد کند وجود ندارد.

۲- ارزش بازار

³ -Automobile manufacturing industry

⁴ - Klynoid Peat Marwik Goerdeler (KPMG)

شرکت KPMG خدمات مشاوره ای را در مورد بازارهای مصرفی و صنعتی، خدمات مالی، خدمات عمومی، فن آوری پیشرفته، ارتباطات و بازار مراقبتهای پزشکی ارائه می دهد که در ۱۵۷ کشور جهان به فعالیت می پردازد.

بازار جهانی خودرو در سال ۲۰۰۳ از رشد ۲/۱ درصدی برخوردار بود بطوریکه ارزش بازار جهانی خودرو در این سال بالغ بر ۱/۲۰ تریلیون دلار گردید. در یک دوره ۵ ساله از سال ۱۹۹۹ تا سال ۲۰۰۳، CAGR^۵ در این بازار ۱/۲ درصد می باشد. بیشترین رشد حجم بازار در سال ۲۰۰۱ با ۲/۳ درصد مشاهده می گردد.

جدول ۱ ارزش بازار جهانی خودرو را برحسب درصد رشد و ارزش دلاری طی سالهای ۱۹۹۹-۲۰۰۳ نشان

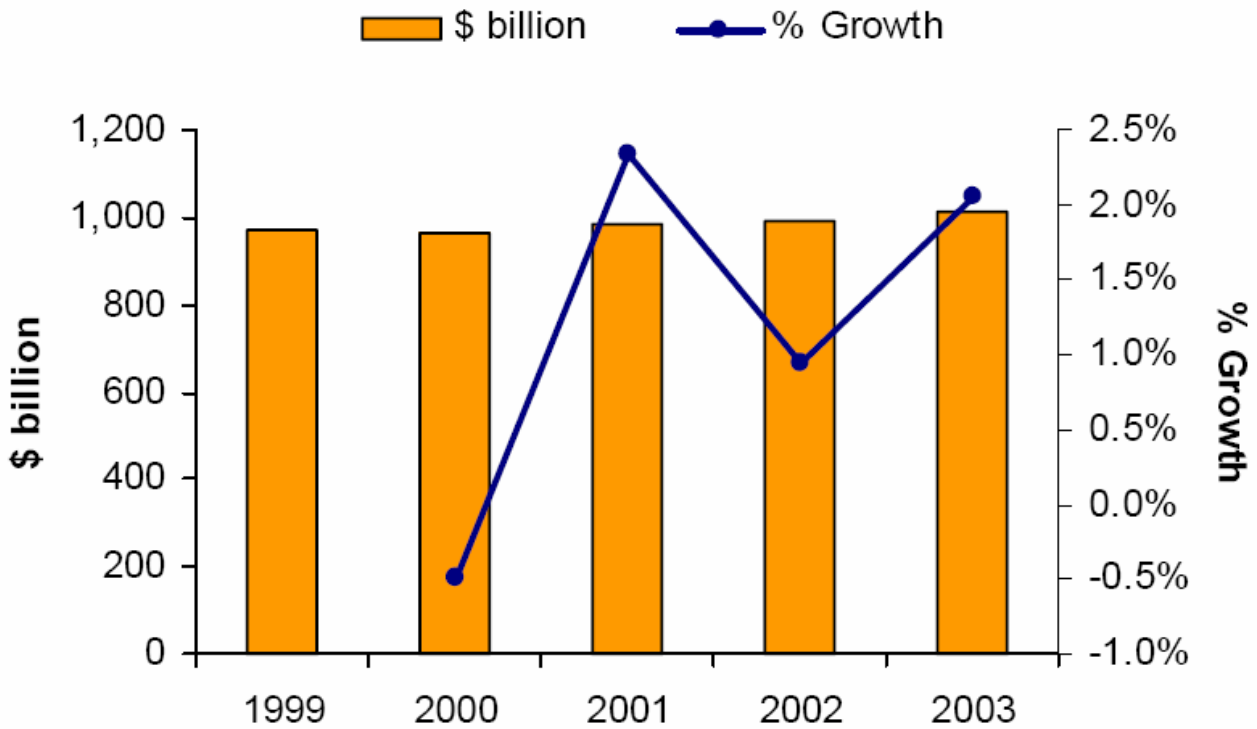
می دهد.

سال	ارزش (میلیارد دلار)	رشد (درصد)
۱۹۹۹	۹۶۸/۰	
۲۰۰۰	۹۶۳/۳	-۰/۰۵
۲۰۰۱	۹۸۵/۹	۲/۳۰
۲۰۰۲	۹۹۵/۳	۱/۰۰
۲۰۰۳	۱۰۱۵/۷	۲/۱۰
CAGR و ۱۹۹۹-۲۰۰۳		۱/۲۰

Source: Datamonitor

جدول ۱: ارزش بازار جهانی خودرو طی سالهای ۱۹۹۹-۲۰۰۳ برحسب درصد رشد و ارزش دلاری

⁵ -Compound annual growth rate (CAGR) نرخ رشد ترکیبی سالانه

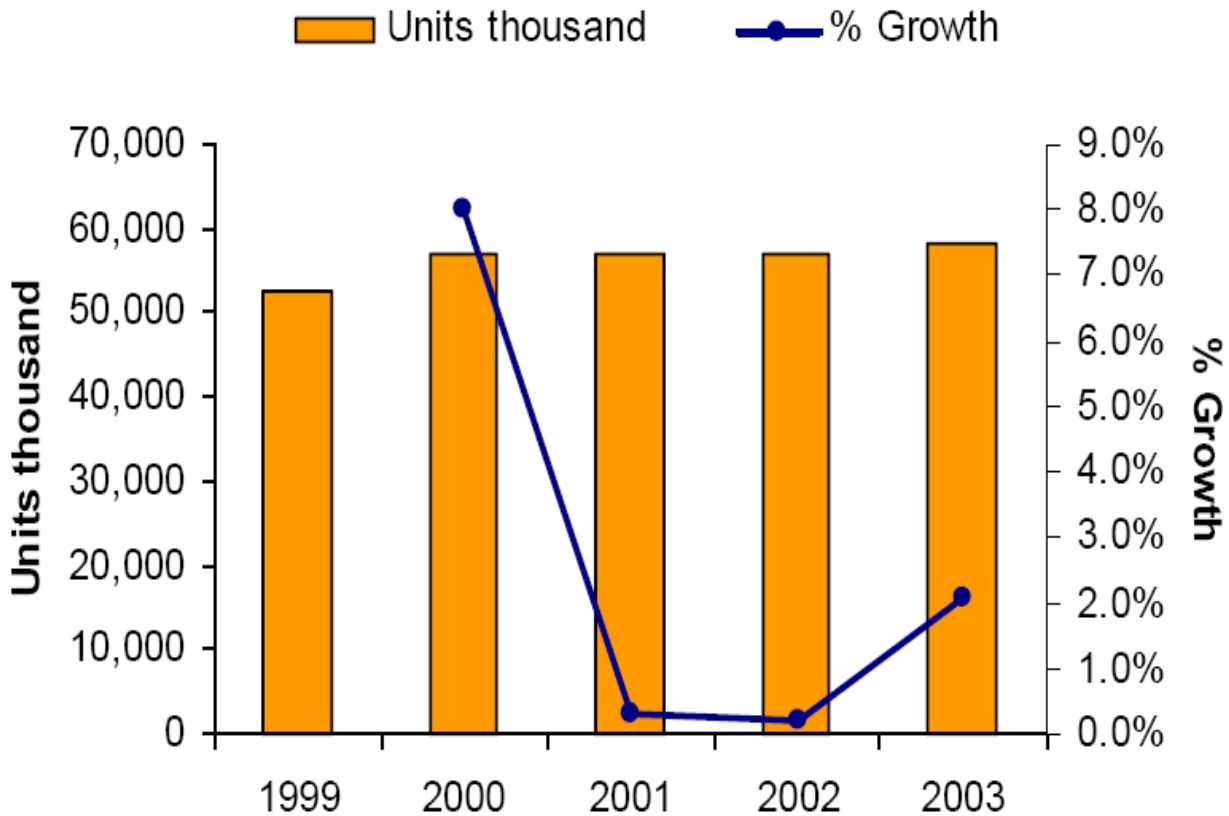
نمودار ۱: ارزش بازار جهانی خودرو طی سالهای ۱۹۹۹-۲۰۰۳ برحسب درصد رشد و ارزش دلاری

۳- حجم بازار

حجم بازار جهانی خودرو با ۱/۲ درصد رشد در سال ۲۰۰۳ به ۵۸/۵۶ میلیون واحد بالغ گردید. نرخ رشد ترکیبی سالانه (CAGR) در یک دوره ۵ ساله از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۳ بالغ بر ۲/۶ درصد می باشد. قابل ذکر است که بیشتر رشد حجم بازار در سال ۲۰۰۰ با ۸ درصد رشد اتفاق افتاد. جدول ۲ حجم بازار جهانی خودرو را برحسب واحد و درصد رشد نشان می دهد.

سال	واحد (هزار)	رشد (درصد)
۱۹۹۹	۵۲۶۵۸/۲	
۲۰۰۰	۵۶۸۷۴/۵	۸٪
۲۰۰۱	۵۷۰۶۵	۰/۳٪
۲۰۰۲	۵۷۱۷۲/۲	۰/۲٪
۲۰۰۳	۵۸۳۵۴/۷	۲/۱٪
CAGR _{۱۹۹۹-۲۰۰۳}		۲/۶٪

جدول ۲: حجم بازار جهانی خودرو طی سالهای ۱۹۹۹-۲۰۰۳ برحسب هزار واحد، نرخ رشد.

نمودار ۲: حجم بازار جهانی خودرو طی سالهای ۱۹۹۹-۲۰۰۳ برحسب هزار واحد، نرخ رشد.

۴- بخش بندی بازار

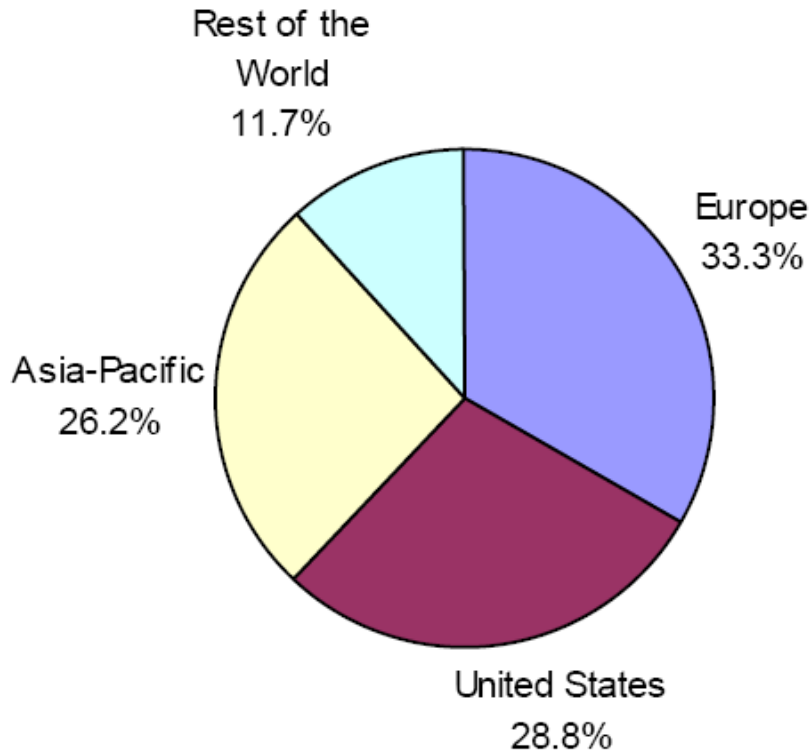
بزرگترین بازار جهانی صنعت خودرو، بازار اروپا می باشد که ۳۳/۳ درصد حجم جهانی خودرو در آنجا تولید می شود. بعد از اروپا بازار آمریکا با ۲۸/۸ درصد بیشترین حجم جهانی خودرو را به خود اختصاص داده است. منطقه آسیا-اقیانوس آرام نیز بازار عمده ای از لحاظ حجم بشمار می آید که ۲۶/۲ درصد حجم خودرو در این بازار تولید می گردد. جدول ۳ بخش بندی بازار جهانی خودرو را برحسب سهم بازار در سال ۲۰۰۳ نشان می دهد.

مناطق	سهم بازار %
اروپا	۳۳/۳%
آمریکا	۲۸/۸%
آسیا-اقیانوس آرام	۲۶/۲%

۱۱/۷	سایر مناطق جهان
%۱۰۰	کل

Source: Datamonitor

جدول ۳: میزان تولیدات جهانی خودرو در مناطق مختلف جهان در سال ۲۰۰۳

نمودار ۳: میزان تولیدات جهانی خودرو در مناطق مختلف جهان در سال ۲۰۰۳

۵- سهم بازار

در سال ۲۰۰۳ جنرال موتورز بیشترین سهم بازار جهانی خودرو را به خود اختصاص داده است. بطوریکه در سال مذکور ۱۷/۷ درصد از ارزش بازار خودرو به این شرکت اختصاص داشت. بزرگترین رقیب عمده این شرکت فورد می باشد که ۱۴ درصد بازار صنعت خودرو را به خود اختصاص داده بود.

جدول ۴- سهم بازار جهانی خودرو را برحسب شرکتهای عمده در سال ۲۰۰۲ نشان می دهد.

شرکت	سهم (درصد)
جنرال موتورز	۱۷/۷۰
فورد	۱۴/۰۰
سایر	۶۸/۳
جمع	۱۰۰

Source: Datamonitor

۶- دورنمای رقابت در صنعت خودرو

چهار شرکت بزرگ فعال در بازار جهانی خودرو (جنرال موتورز، فورد، دایملر کرایسلر و تویوتا) ۵۵٪ بازار جهانی را از لحاظ ارزش به خود اختصاص داده اند. جنرال موتورز رهبر بازار صنعت بشمار آمده و از لحاظ سودآوری از جایگاه بهتری نسبت به رقبای عمده خویش برخوردار است. فورد در بیشتر جهات، از موقعیتی شبیه جنرال موتورز برخوردار است. بعنوان مثال هر دو شرکت تجربه کاهش سهم بازار را در بازارهای کلیدی مانند آمریکا و اروپا داشته اند. جنرال موتورز با خرید شرکت دوو جایگاه بازار خویش را در اروپای مرکزی و شرقی بهبود بخشید. و با اعتماد مشتریان به این شرکت جایگاه این شرکت در سراسر اروپا در حال بهبود است. علاوه بر این، شرکت بر عرضه مدل جدید آسترا^۶ فروش خویش را در اروپا افزایش می دهد در یک نگرش بدبینانه باید گفت که شرکت مشکلاتی را در مورد تصویر شرکت در ذهن مشتریان داراست و در تلاش است تا این تصویر ذهنی منفی را با استفاده از جمع آوری خودروهای معیوب اصلاح نماید.

فورد نیز اخیراً از جمع آوری خودروهای معیوب رنج می برد و همچنین سودآوری کم شرکت و از دست دادن جایگاه خویش در بازار اتحادیه اروپا نگرانی های دیگری است که شرکت فورد با آن مواجه است. همانند جنرال موتورز سهم بازار این شرکت در اروپا و آمریکا در سال ۲۰۰۳ رو به کاهش بود. و همچنین این شرکت در حال ساخت تأسیسات خودرو در شرق چین است تا بعنوان یکی از عمده ترین تولید کنندگان خودرو در آن کشور به حساب آید. شرکت فورد در مقایسه با فولکس واگن، حجم عظیمی را به سرمایه گذاری اختصاص داده است، اما فولکس واگن اکنون در معرض خطر مزاد عرضه بر تقاضا قرار گرفته است.

نوسانات نرخ ارز نیز یکی از عوامل مهم تغییر در چشم انداز رقابتی صنعت خودرو می باشند. درحالیکه فولکس واگن درحال حفظ جایگاه خویش درصدا بازار اروپا است سقوط دلار آمریکا باعث می شود که این شرکت جایگاه خویش را در برابر رقبای آمریکایی تثبیت نماید. بعبارت دیگر ضعف ین ژاپن به یاری تولید کنندگان ژاپنی در بازار آمریکا می آید. البته، هیچکدام از اینها به سازندگان بزرگ خودرو در اروپا کمکی نمی کند، که بجای آن بر بازار روبه رشد چین و اروپای شرقی، بدون درخواست کمک از نرخ ارز داخلی، تمرکز می نمایند.

⁶ -Astra

۷- شرکتها پیشرو**۷-۱- شرکت جنرال موتورز:**

جنرال موتورز بزرگترین شرکت تولید کننده خودرو و کامیون در سطح دنیا به شمار می آید. بعضی از برندهای شرکت شامل بیوک، کادیلاک، شورولت، پونتیاک، ساب و واکس هال می شود. در سال مالی ۲۰۰۳ شرکت جنرال موتورز درآمدی را بالغ بر ۱۸۵/۵ میلیارد دلار کسب نمود.

این شرکت، در حال توسعه بازار خویش با استفاده از تنظیم نام های تجاری می باشد. شرکت در ۳۲ کشور دنیا به عملیات تولید خودرو مبادرت نموده و در بازار جهانی بیش از ۱۹۰ کشور جهان حضور دارد. در طول طراحی، تولید و بازاریابی وسایط نقلیه، شرکت جنرال موتورز توجه خاصی به خدمات مالی و بیمه ای نیروی محرکه و سیستم انتقال نیروی خودکار دارد. شرکت بیش از ۲۶۰ شرکت تابعه، سرمایه گذاری مشترک و شرکتهای وابسته را در سراسر دنیا داراست شرکت جنرال موتورز در شهر دترویت^۷ ایالت میشیگان واقع است.

۷-۲- شرکت فورد موتور

شرکت فورد موتور نیز یکی از بزرگترین تولید کنندگان خودرو و کامیون در دنیا به شمار می آید. که فعالیتهای کسب و کار اصلی آن شامل فورد و خدمات مالی می باشد. شرکت فورد در سال مالی منتهی به دسامبر ۲۰۰۳ درآمدی بالغ بر ۱۶۴/۲ میلیارد دلار را کسب نمود که نسبت به سال ۲۰۰۲ از ۱/۲ درصد رشد برخوردار بود. شرکت فورد در دیربورن^۸ ایالات متحده واقع شده است، مهمترین بازار شرکت علاوه بر آمریکا شامل کانادا، مکزیک، آمریکای جنوبی و آسیا-اقیانوسیه می باشد. کارمندان شرکت بالغ بر ۳۵۰/۰۰۰ می باشند.

۷-۳- شرکت دایملر-کرایسلر

براساس رتبه بندی مجله FT^۹ در بین ۵۰۰ شرکت برتر جهانی، دایملر-کرایسلر از لحاظ فروش سومین تولید کننده وسایل نقلیه در سطح جهان به شمار می آید. شرکت حدود ۴/۳ میلیون خودرو را در سال تولید می کند. در سال مالی منتهی به دسامبر ۲۰۰۳، شرکت درآمدی را بالغ بر ۱۷۱ میلیارد دلار کسب نمود. فعالیت دایملر کرایسلر عمدتاً شامل توسعه، تولید، توزیع و فروش خودروهای سواری و وسایل نقلیه تجاری می شود. این شرکت همچنین به ساخت محصولات خودرویی و حمل و نقل نیز مبادرت می نماید. شرکت همچنین خدمات متنوعی را که مرتبط با زنجیره ارزش افزوده خودرو می باشد عرضه می کند. شرکت دایملر کرایسلر در اشتوتگارت^{۱۰} آلمان واقع شده است.

⁷-Detroit

⁸-Dearborn

⁹-Financial Times

¹⁰-Stuttgart

۴-۷- شرکت تویوتا موتور

شرکت تویوتاموتور به توسعه و تولید وسایل نقلیه مبادرت می نماید و یکی از بزرگترین تولید کنندگان خودرو در جهان به شمار می آید که به عرضه طیف وسیعی از محصولات از وسایط نقلیه کوچک گرفته تا کامیون ها می پردازد. در سال مالی منتهی به مارس ۲۰۰۴، شرکت درآمدی را بالغ بر ۱۴۹/۱ میلیارد دلار کسب نمود. علاوه بر فعالیت های تجاری اصلی، شرکت تویوتا موتور پورتنفوی وسیعی را از خدمات مالی که شامل فروش خدمات مالی، بیمه وسایط نقلیه و کارتهای اعتباری می شود را داراست. این شرکت همچنین در ارتباطات از راه دور نیز از طریق یکی از شرکتهای تابعه مشارکت دارد که خدمات سلولی^{۱۱} را به کشور ژاپن ارائه می کند. سایر فعالیت های کسب و کار متنوع تویوتا شامل تجهیزات صنعتی، مسکن های پیش ساخته و ساخت قایق های تفریحی می باشد. شرکت تویوتا در شهر ایشی ژاپن واقع شده است.

۸- پیش بینی بازار صنعت خودرو**۸-۱- پیش بینی ارزش بازار**

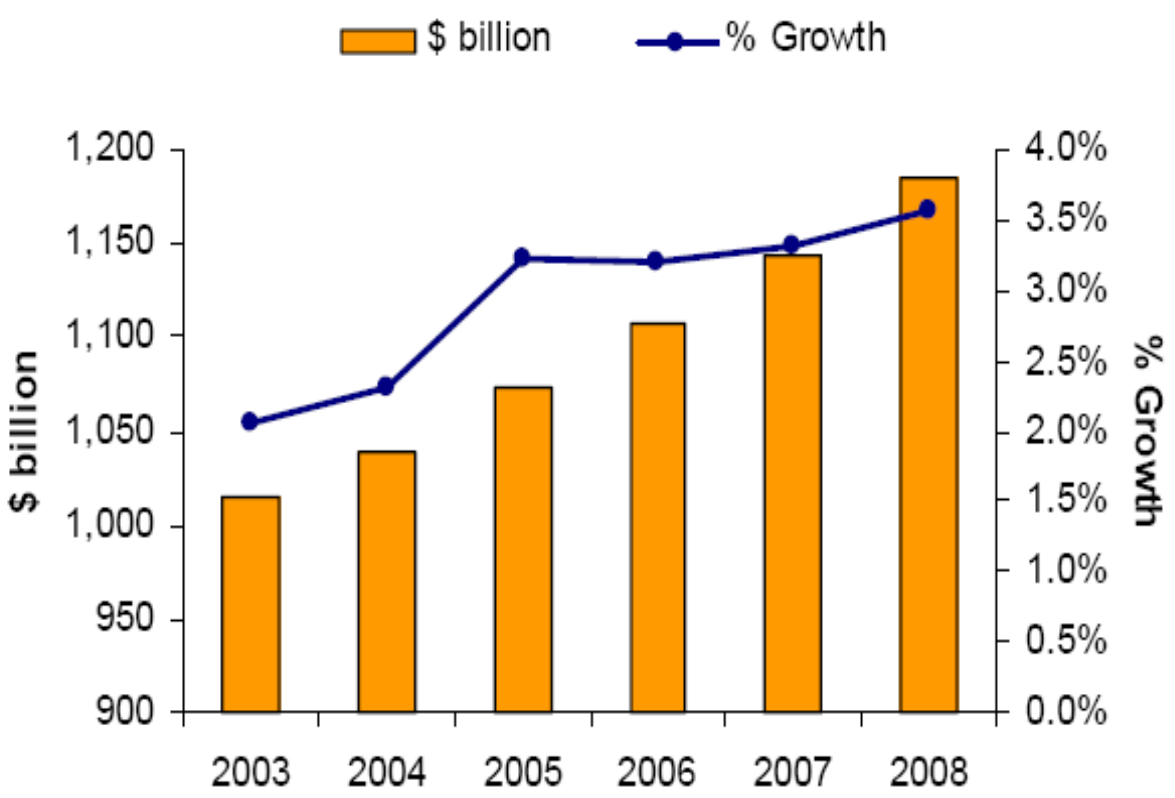
پیش بینی می شود که در سال ۲۰۰۸ بازار جهانی خودرو از ارزشی معادل ۱/۱۸ تریلیون دلار برخوردار باشد. که نسبت به سال ۲۰۰۳ رشد ۱۶/۶ درصدی را شامل خواهد شد. پیش بینی می شود که CAGR بازار در طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۸ به ۳/۱ درصد برسد و بازار در این دوره دارای نقاط قوت زیادی باشد. پیش بینی می شود رشد سالانه بازار از ۲/۱ درصد در سال ۲۰۰۳ به بیش از ۳/۸ درصد در سال ۲۰۰۸ برسد. جدول ۵ ارزش بازار جهانی صنعت خودرو را تا سال ۲۰۰۸ را برحسب میلیارد دلار و درصد رشد ارزش بازار پیش بینی می نماید.

سال	میلیارد دلار	درصد رشد
۲۰۰۳	۱۰۱۵/۷	۲/۱۰

^{۱۱} -cellular services

۲/۳۰	۱۰۳۹/۱	۲۰۰۴
۳/۲۰	۱۰۷۲/۶	۲۰۰۵
۳/۲۰	۱۱۰۷	۲۰۰۶
۳/۳۰	۱۱۴۳/۷	۲۰۰۷
۳/۶۰	۱۱۸۴/۵	۲۰۰۸
۳/۱	CAGR ۲۰۰۳-۲۰۰۸	

Source: Datamonitor

نمودار ۵ - ارزش بازار جهانی صنعت خودرو را تا سال ۲۰۰۸ را برحسب میلیارد دلار و درصد رشد ارزش بازار

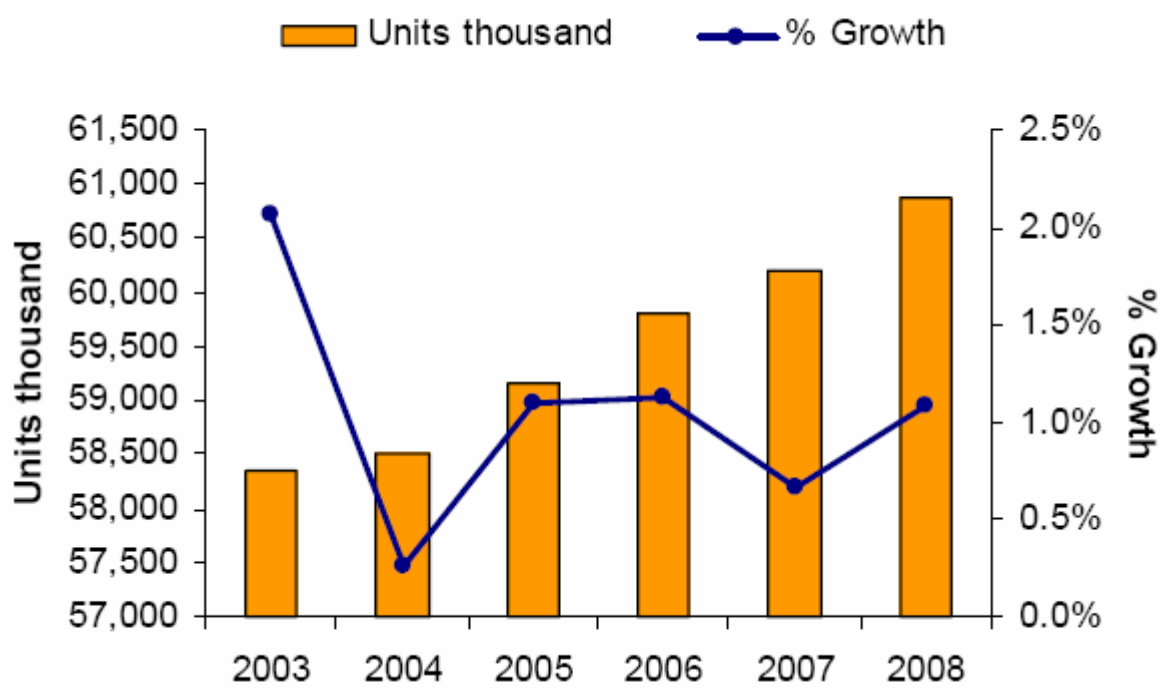
۲-۸- پیش بینی حجم بازار

پیش بینی می شود در سال ۲۰۰۸ بازار جهانی خودرو حجمی را معادل ۶۰/۸۷ میلیون واحد به خود اختصاص دهد که نسبت به سال ۲۰۰۳ از ۳/۴ درصد رشد برخوردار خواهد بود.

CAGR حجم بازار در طول دوره ۵ ساله از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۸ ۰/۸ درصد پیش بینی می شود. جدول ۶ حجم بازار جهانی خودرو را در طی سالهای ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۸ پیش بینی می کند.

سال	واحد (در هزار)	درصد رشد
۲۰۰۳	۵۸۳۵۴/۷	٪۲/۱۰
۲۰۰۴	۵۸۵۰۳/۵	٪۰/۳۰
۲۰۰۵	۵۹۱۴۸/۴	٪۱/۱۰
۲۰۰۶	۵۹۸۱۴/۰	٪۱/۱۰
۲۰۰۷	۶۰۲۱۰/۹	٪۰/۷۰
۲۰۰۸	۶۰۸۶۶/۲	٪۱/۱۰
CAGR ۲۰۰۳-۲۰۰۸		٪۰/۸

Source: Datamonitor

نمودار ۵- پیش بینی حجم بازار جهانی خودرو را در طی سالهای ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۸

فهرست منابع:

- 1- www.iam.org Association of international automobile manufactures, Inc
- 2- www.datamonitor.com
- 3- Search.epnet.com , Ebscohost Databases

برای مطالعه بیشتر به سایت زیر مراجعه نمایید

<http://www.baniasad.ir>